

DEKRET

z dnia 12 grudnia 1981 r.

o przekazaniu do właściwości sądów wojskowych spraw o niektóre przestępstwa oraz o zmianie ustroju sądów wojskowych i wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w czasie obowiązywania stanu wojennego.

W związku z wprowadzeniem stanu wojennego ze względu na bezpieczeństwo państwa Rada Państwa stanowi, co następuje:

Rozdział I

Rozszerzenie właściwości sądów wojskowych.

Art. 1. W czasie obowiązywania stanu wojennego orzecznictwu sądów wojskowych podlegają również należące dotychczas do właściwości sądów powszechnych sprawy o przestępstwa określone w:

- 1) art. 122, 128 § 1 i art. 129 Kodeksu karnego w zakresie, w jakim sprawy te należały dotychczas do właściwości sądów powszechnych;
- 2) art. 123, 126 i 127, 130—133, 143 i 144, 260—262, 270 i 271, 276, 278 § 1—3, art. 283 i 286 Kodeksu karnego;
- 3) art. 254 § 1 w związku z art. 122, 123, 124 § 1 i 2 oraz art. 126—128 § 1, a także art. 273 § 1 i 2 w związku z art. 270 i 271 Kodeksu karnego;
- 4) art. 148 Kodeksu karnego, jeżeli sprawca dopuścił się czynu przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu lub działaczowi politycznemu albo ich najbliższemu, w związku z pełnieniem obowiązków służbowych lub funkcji politycznej;
- 5) art. 148 i 209—211 Kodeksu karnego, jeżeli sprawca posługiwał się bronią palną lub materiałem wybuchowym albo działał wspólnie z osobą, która posługiwała się taką bronią lub takim materiałem;
- 6) art. 288 § 1 Kodeksu karnego, jeżeli sprawca dopuścił się czynu w celu opuszczenia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej;
- 7) art. 1 i 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1950 r. o obronie pokoju (Dz. U. Nr 58, poz. 521);
- 8) art. 221—223, 226 i 227 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111);
- 9) art. 47 ust. 1 i art. 48 ust. 1—5 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym (Dz. U. Nr 29, poz. 154).

Art. 2. 1. Sprawy o przestępstwa wymienione w art. 1, które dotychczas należały do właściwości sądu wojewódzkiego, rozpoznaje w pierwszej instancji wojskowy sąd okręgowy (sąd równorzędny), a sprawy, które należały do właściwości sądu rejonowego — wojskowy sąd garnizonowy.

2. Orzecznictwu sądów wojskowych podlegają sprawy o przestępstwa wymienione w art. 1, popełnione na obszarze właściwości tych sądów.

Art. 3. Orzecznictwu sądów wojskowych, na zasadach określonych w art. 234 w związku z art. 237 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku

obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111), podlegają sprawy o przestępstwa popełnione przez osoby powołane do służby w obronie cywilnej lub w jednostce zmilitaryzowanej albo pełniące tę służbę, w związku z tą służbą, a jeżeli jednostka zmilitaryzowana została podporządkowana dowódcy wojskowemu — także sprawy o przestępstwa nie pozostające w związku ze służbą w tej jednostce.

Art. 4. 1. Jeżeli tę samą osobę oskarżono o kilka przestępstw pozostających ze sobą w związku, z których co najmniej jedno podlega orzecznictwu sądów wojskowych, sprawy rozpoznaje łącznie sąd wojskowy.

2. Przepis art. 24 § 3 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

Art. 5. 1. Jeżeli dobro wymiaru sprawiedliwości albo wzgląd na zapewnienie porządku publicznego nie stoją temu na przeszkodzie, sąd wojskowy może przekazać sądowi powszechnemu sprawę o przestępstwo przekazane do orzecznictwa sądów wojskowych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w postępowaniu przygotowawczym.

Art. 6. 1. W sprawach o przestępstwa wymienione w art. 1 czynności procesowe prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wykonują prokuratorzy wojskowi.

2. W sprawach o przestępstwa przekazane do orzecznictwa sądów wojskowych w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez prokuratora wojskowego stosuje się odpowiednio art. 262 Kodeksu postępowania karnego.

Art. 7. Przed sądami wojskowymi stosuje się postępowanie przyspieszone tylko w sprawach o przestępstwa określone w art. 18 pkt 6 dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o postępowaniach szczególnych w sprawach o przestępstwa i wykroczenia w czasie obowiązywania stanu wojennego (Dz. U. Nr 29, poz. 156).

Rozdział II

Zmiany w ustroju wojskowych jednostek organizacyjnych Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 8. 1. Na stanowiska prokuratorów i oficerów śledczych w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mogą być na czas obowiązywania stanu wojennego mianowani również oficerowie rezerwy powołani do czynnej służby wojskowej w trybie art. 110 ust. 1 w związku z art. 237 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111).

2. Na stanowiska, o których mowa w ust. 1, mogą

być mianowani oficerowie, którzy nie odpowiadają wymaganiom określonym w art. 10 ust. 1 pkt 5—7 ustawy z dnia 14 kwietnia 1967 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1980 r. Nr 10, poz. 30), jeżeli posiadają oni przygotowanie konieczne do wykonywania obowiązków na tych stanowiskach. W takich wypadkach przepisu art. 11 ustawy nie stosuje się.

Art. 9. 1. Prokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, z wyjątkiem prokuratorów określonych w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 1967 r. o Prokuraturze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1980 r. Nr 10, poz. 30), mianuje i zwalnia Naczelny Prokurator Wojskowy.

2. Naczelny Prokurator Wojskowy może upoważnić prokuratorów okręgów wojskowych (równorzędnych) do mianowania, przenoszenia i zwalniania oficerów śledczych.

Rozdział III

Zmiany w ustroju sądów wojskowych.

Art. 10. 1. Prezes Izby Wojskowej Sądu Najwyższego może tworzyć poza siedzibą wojskowego sądu okręgowego (sądu równorzędnego) ośrodki zamiejscowe tego sądu, a poza siedzibą wojskowego sądu garnizonowego — wydziały zamiejscowe tego sądu, określając ich siedziby i organizację.

2. Obszar właściwości sądów wojskowych określa Prezes Izby Wojskowej Sądu Najwyższego.

Art. 11. 1. Wojskowy sąd okręgowy (sąd równorzędny) jest sądem wyższym w stosunku do wojskowych sądów garnizonowych, działających na obszarze jego właściwości.

2. Szef wojskowego sądu okręgowego (sądu równorzędnego) sprawuje nadzór w sprawach sądowych nad wojskowymi sądami garnizonowymi, działającymi na obszarze właściwości tego sądu.

Art. 12. 1. Na stanowiska sędziów i asesorów sądów wojskowych mogą być na czas obowiązywania stanu wojennego powołani również oficerowie rezerwy powołani do czynnej służby wojskowej w trybie art. 110 ust. 1 w związku z art. 237 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1979 r. Nr 18, poz. 111).

2. Na stanowiska, o których mowa w ust. 1, mogą być powołani oficerowie, którzy nie spełniają wymagań określonych w art. 24 § 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 23, poz. 166), jeżeli posiadają odpowiednie przygotowanie do objęcia tych stanowisk. W takich wypadkach art. 24 § 4 ustawy nie stosuje się.

3. Oficerowie rezerwy powołani na stanowiska, o których mowa w ust. 1, nie mogą przewodniczyć sądowi orzekającemu w sprawach rozpoznawanych w trybie postępowania doraźnego.

4. Prezes Izby Wojskowej może upoważnić szefów wojskowych sądów okręgowych (sądów równorzędnych) do powoływania i odwoływania asesorów w sądach wojskowych oraz do powierzania im pełnienia czynności sędziowskich.

Art. 13. Jeżeli dobro służby tego wymaga, można bezterminowo delegować sędziego Izby Wojskowej Sądu Najwyższego do pełnienia czynności w innym sądzie wojskowym, a sędziego sądu wojskowego — do pełnienia czynności sędziowskich w Izbie Wojskowej Sądu Najwyższego albo do pełnienia obowiązków sędziowskich i czynności administracyjnych w innym sądzie wojskowym, nawet bez ich zgody.

Art. 14. 1. Zawiesza się moc obowiązującą przepisów art. 48 § 2 i 5 oraz art. 49 i 50 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 23, poz. 166).

2. Ławników wyznacza do udziału w sprawie dowódca jednostki wojskowej. Przepisy art. 48 § 1 i 3 ustawy wymienionej w ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 15. Sędzia sądu wojskowego może występować na rozprawie bez łańcucha z godłem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Rozdział IV

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 16. W sprawach nie uregulowanych w dekreście stosuje się przepisy dotychczas obowiązujące ze zmianami i uzupełnieniami wynikającymi z przepisów dekretu.

Art. 17. Sprawy o przestępstwa wymienione w art. 1, nie ukończone do dnia zniesienia stanu wojennego, przekazuje się z tym dniem odpowiednio do właściwości sądów powszechnych lub powszechnych jednostek organizacyjnych Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. W takim wypadku postępowanie przygotowawcze prowadzi się w dalszym ciągu na zasadach ogólnych, a postępowanie przed sądem danej instancji — od początku.

Art. 18. Sprawy o przestępstwa wymienione w art. 1, w których w dniu wprowadzenia stanu wojennego toczyło się postępowanie karne przed sądami powszechnymi lub powszechnymi jednostkami organizacyjnymi Prokuratury Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, przekazuje się z tym dniem odpowiednio sądom wojskowym lub prokuratorom wojskowym. W takim wypadku postępowanie przygotowawcze prowadzi się w dalszym ciągu na zasadach przewidzianych w dekreście, a postępowanie przed sądem danej instancji — od początku.

Art. 19. Zawiesza się moc obowiązującą przepisów rozdziału 7 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 23, poz. 166).

Art. 20. Przepisy dekretu stosuje się w czasie obowiązywania stanu wojennego na całym terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej albo w granicach jednostek podziału administracyjnego państwa, w których stan ten został wprowadzony, stosownie do postanowień uchwały Rady Państwa w sprawie wprowadzenia stanu wojennego.

Art. 21. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia wprowadzenia stanu wojennego.

Przewodniczący Rady Państwa: H. Jabłoński
Sekretarz Rady Państwa: E. Duda